

Aasta 1940 fotograaf Oskar Viikholmi kaamera läbi

Lillemüüjad Tallinnas Viru tänaval märtsis 1940. EFA 0-194524

Fotonurga teemale andis tõuke artikkel valimistest juulis 1940. Valimistest 1940-ndatel aastatel on juba koostatud fotonurk Tunas 2010, nr. 2, kuid aasta ise on ka muidu huvipakkuv ja seetõttu on valitud fotod mitte ainult juunist-juulist, vaid Oskar Viikholmi (1903–?) fotokollektsioonist ka muude sündmuste ja olustiku kohta 1940. aastal. Oskar Viikholm oli aastatel 1930–1940 Päevalehe lisalehe Nädal Pildis fotograaf. Teadaolevalt teenis ta sõja ajal Eesti Leegionis, kuid tema edasine saatus ja surmaaasta on meile teadmata. Hea oleks, kui keegi saaks tema kohta meile lähemat teavet anda. Paar aastat tagasi, kui tutvustasime Karl Hintzeri fotokogu, saime küll väärtuslikku tagasisidet. Eesti Filmiarhiivis on talle üle 4000 Oskar Viikholmi foto, rohkem on tuntud tema fotod sakslaste ümberasumisest ja muidugi klassikaks kujunenud foto Ždanovist Vene saatkonna rõdul koos nn. juunikommunistidega 1940. a. juulis.

Nimetatud fotokogus on veel palju sporditeemalisi fotosid nii Ernst Idla võimlejatest, jalgpallist, Eesti Mängudest, kergejõustikust ja üllataval kombel suisa Eesti Draamateatris peetud Läti-Eesti maadlusmatšidest!

Kõikide piltide autoriks on Oskar Viikholm, seetõttu ei ole iga üksiku pildi autorit selle juures uuesti nimetatud.

Ivi Tomingas

Oksjonile pandud esemed E. Lenderi Eraprofümnasiumi lastepeol vaestest peredest pärit õpilaste toetuseks. (Foto sai valitud selleks, et näidata tolleaegseid mänguasju.) Lastepidu toimus 10. märtsil 1940 Tallinnas. EFA 0-194567

Vanakraamiturg Tallinnas 1940. a. Vanakraamiturg oli ilmselt rahvarohke ja oluline koht – seal pidasid ka valimiseelseid kihutuskõnesid Johannes Lauristin, Karl Säre jt. EFA 0-194693

Veel 2. mail 1940 toimus sõjaväe ja
Kaitseliidu paraad Vabadusristi vendade
auks Vabaduse väljakul Tallinnas.
EFA 0-194795

Üleriigilised keskkooli viimaste klasside ja gümnaasiumide meesõpilaste sõjalised õppused toimusid 29. maist
kuni 8. juunini 1940. Fotol Tallinna ja Nõmme poisid lennuväljal. EFA 0-194995

Eesti Ajakirjanike Liit annetab lipu sõjaväe lennukoolile. Piiskop Johan Köpp peab Lasnamäel lipu õnnistamise talitust 1. juunil 1940. EFA 0-194940

Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse Tallinna osakonna korraldatud nooruse külvipäeval Kadrioru kontserdiväljakul 6. juunil 1940 esineb kõnega peaminister Jüri Uluots. EFA 0-194969

Eesti suurmeister Paul Keres ja Leedu meister Vlas Mikenas mängivad Eesti-Läti malemaavõistlustel aprillis 1940 Tallinnas. EFA 0-194722

Erich Kadakas kannab ette tööliste nõudmised Kadrioru lossi juures 21. juunil 1940. EFA 0-54565

Toompea lossi rõdul seisavad uue valitsuse liikmed (vasakult) välisminister Nigol Andresen, sõjavägede juhataja kindral Gustav Jonson (pisut tagapool), peaministri asetäitja Hans Kruus ja peaminister Johannes Vares, kes tervitavad tööliste rongkäiku 6. juulil 1940. EFA 0-54586

Valimisplakatid Viru tänavas Riigivolikogu valimiste päeval 14.–15. juulil 1940. EFA 0-54579

Punaarmee ja Eesti sõjaväe ühendatud orkester miitingul Vabaduse väljakul 17. juulil 1940. EFA 0-54576

Riigivolikogu istungjärg 21. juulil 1940.
Avasõnad vanimalt saadikult Anton
Jansonilt. EFA 0-153274

Riigivolikogu otsuste heakskiitmiseks korraldatud suurmiiting Võidu väljakul.
EFA 0-195095

Lennumiiting ja demonstratsioonid lauluväljakul NSVL üleliidulisel lennupäeval. Keskul peaminister Johannes Vares abikaasaga.
18. augustil 1940.
EFA 0-195159

Praegune kuum teema Mustpeade maja on pidanud igasuguseid aegu nägema. Fotol kapp Mustpeade paraadvarustusega septembris 1940. EFA 0-195250

Uus väljapanek endises Mustpeade majas, alates 14. septembrist Jaan Tombi nimelises klubis septembris 1940. EFA 0-195252

Töö kommivabrikus Kawe pärast
natsionaliseerimist. Oktoober 1940.
EFA 0-195308

ENSV Kergetööstuse
Rahvakomissariaadi korraldatud
näitus Kunstihoones oktoobris 1940.
EFA 0-195355